

Provtagning som skyddar både natur och verksamhet

Provtagningen pågår i alla väder, varje vecka, med samma strikta krav på renlighet och kvalitet. Mikael Rantakyrö, fälttekniker, är en av de som ömsom vadar över blötmyrar eller pulsar i snö. "Vi möter mycket folk när vi är ute i skog och mark och de är ofta väldigt positiva i att vi är ute och provtar", säger Mikael Rantakyrö.

När intervjun görs under sommaren är det just en intensiv period av provtagningar som pågår för Kaunis Irons fälttekniker, allt enligt det detaljerade årsschemat som anger vilka veckor olika prover ska tas. Under ett år tas det över 5000 vattenprover, bland mycket annat.

Mikael Rantakyrö, fälttekniker på Kaunis Iron:

– Just nu provtar vi våra grundvattenrör som är ute på myrarna runt om Kaunis- och Sahavaara samt sandmagasinet, så nu är det att trampa och gå. Vi lastar ryggsäckarna och går ut.

Det är inte bara att packa heller utan det gäller att provtagningen planeras och förbereds.

– Vi börjar i regel dagen innan. Vi ser till att vi har engångshandskar, flaskor, pumpar och slangar så att det räcker. Vi lägger också upp en rutt så mina kollegor vet vart jag befinner mig. Det är en säkerhetsfråga som vi inte tummar på.

En normal dag åker de ut 07.00 och är ute i markerna till efter lunch, kanske till 13.00. Före 14.00 ska dagens prover befinna sig i Kolari för att hinna med kuriren som transporterar proverna i kylväskor till laboratoriet i Rovaniemi.

– Allt måste kvalitetssäkras, alla som jobbar med provtagningen måste ha en licensierad utbildning. Vi måste ha behörighet för alla typer av vattenprover. Vem som helst får inte åka ut och ta proverna.

Via utbildningarna ska en strikt rutin bibehållas, alla ska förstå riskerna med att kontaminera ett prov, att förstöra ett prov.

– Vi har exempelvis engångshandskar som vi byter mellan varje provplats och grundvattenrör för att minska risken för kontaminering, men även som ett skydd för oss mot bland annat skärskador. Alla prover hanteras som individer där allt är unikt och måste hanteras på sådant sätt. Gör vi fel blir hela kedjan lidande och resultaten därefter. På sätt och vis har vi ett kontrollprogram för själva kontrollprogrammet, kan man säga. Det är strikt, vilket krävs för att kvalitetssäkra arbetet.

Laboratoriernas analyser är så känsliga att de upptäcker om något hänt.

– Har vi till exempel ett oljeutsläpp i verksamheten från en trasig maskin så syns det i vattenproverna. Därför måste alla tillbud rapporteras från verksamheten så att vi kan förklara vad proverna visar. Det är ett kvalitetsarbete som berör alla i vår verksamhet.

Fältteknikerna gör även tillsyn av dammen, det sker årets alla veckor, två gånger i veckan. Det får inte ske några förändringar på dammen. Fältteknikerna kontrollerar rör som är nedborrade i dammkroppen för att utläsa om det sker några förändringar.

Arbetet som sker året om betyder att Rantakyrö får uppleva en minst sagt varierande arbetsmiljö.

– Jag har varit med om att det varit två-tre meter snö vid dammen, det kan driva något helt otroligt när det blåser. På sommaren gör myggen att man aldrig är ensam, om man säger så. Men jag gillar variationen som följer av att få vara ute i naturen.

Han tänker också att hans arbete är betydelsefullt, en viktig del i Kaunis Irons totala miljöarbete.
– Vi har väldigt hårda krav och det är det vi måste följa. Och så länge vi ligger under de krav som vi har borde vi kunna vara lugna. Vi möter mycket folk när vi är ute i skog och mark och de är ofta väldigt positiva i att vi är ute och provtar.

På ett personligt plan är Rantakyrö också själv engagerad som boende i trakten:

– Jag är både jägare och fiskare så för mig är det ju viktigt att vi skyddar naturen. Jag vill inte bidra till att vi försämrar naturen på något sätt, utan jag vill bidra till att det blir bättre.

Arbetsmetodik:

- Kontrollprogrammen är vårt sätt att säkerställa att vi uppfyller de krav vi har på oss utifrån miljötillstånd och lagkrav.
- I det vi kallar årsklockan har vi brutit ner kontrollprogrammen i en kalender där det framgår när vi tar olika prover.
- Planering sker på detaljnivå, vecka för vecka, där det framgår vem som gör proverna och vilka de är.

Kontakt**Hans Djurberg**

Hållbarhetschef, Kaunis Iron

Telefon: 070-640 65 89

E-post: hans.djurberg@kaunisiron.se

Bifogade bilder

[Miljöprovtagning Vatten](#)